

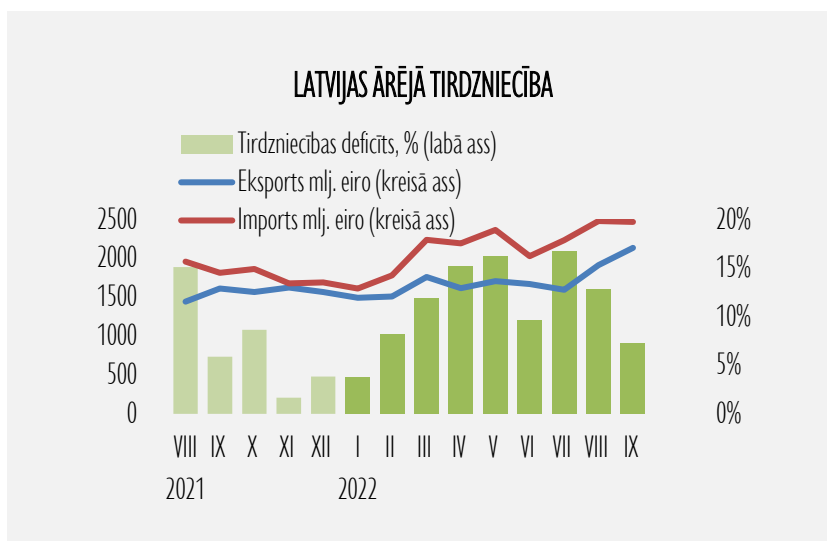
Par Latvijas ārējo tirdzniecību 2022.gada septembrī

Jau 19 mēnesi gada griezumā turpinās strauja preču tirdzniecības izaugsme

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 2022.gada septembrī gada griezumā preču eksporta vērtība faktiskajās cenās pieauga par 32,3%. Preču importa vērtība septembrī gada griezumā pieauga līdzīgi – par 35,9%. Tirdzniecības deficīts septembrī bija 7,2 procenti.

Septembrī gada griezumā eksporta vērtība turpināja augt gandrīz visās pamatgrupās. Vienlaikus jāatzīmē, ka straujā eksporta izaugsme daļēji ir

saistīta ar strauju eksporta cenu palielinājumu. Lielu eksporta vērtības pieauguma daļu turpināja nodrošināt minerālo produktu eksports. Būtiski pieauga arī graudaugu kultūru, piena un piena produktu, mehānismu, elektroierīču un iekārtu, kā arī dārzeņu eksporta vērtība. Savukārt negatīva ietekme eksporta izaugsmei, pārsvarā cenu samazinājuma dēļ bija dzelzs un tērauda eksporta vērtības samazinājumam.

Septembrī, straujāk nekā kopējais preču eksports, gada griezumā pieauga eksports uz **ES valstīm** – par 41,3%. Eksporta vērtība būtiski palielinājās uz Lietuvu (minerālie produkti), Nīderlandi (graudaugi, eļļas augu sēklas), Igauniju (minerālie produkti), Somiju (minerālie produkti, koksne), Zviedriju (koksne) un Vāciju (koksne, minerālie produkti).

Palielinājās eksports arī uz **NVS valstīm** – par 10,1%. Pieauga eksporta vērtība uz Kazahstānu (elektroierīces, transportlīdzekļi) un Ukrainu (minerālie produkti), bet samazinājās uz Krieviju (mehānismi, elektroierīces un iekārtas).

Eksporta apjomi septembrī pieauga arī uz **pārējām valstīm** – par 18,7%. Šajā valstu grupā straujāk eksporta vērtība palielinājās uz ASV (koksne, optiskās ierīces), Dienvidāfriku un Izraēlu (uz abām – graudaugi), savukārt tā saruka uz Apvienoto Karalisti (koksne), Apvienotajiem Arābu Emirātiem un Nigēriju (uz abām – graudaugi).

Preču imports septembrī gada griezumā pieauga lielākajā daļā preču pamatgrupu. Tostarp, cenu palielinājuma dēļ, īpaši strauji palielinājās minerālo produktu importa vērtība. Pieauga arī lauksaimniecības un pārtikas preču, ķīmiskās rūpniecības preču un mehānismu, elektroierīču un iekārtu imports.

Kopumā gada trīs ceturkšņos eksports pārsniedza pagājušā gada janvāra-septembra apjomus par 31,9%, bet preču imports šajā laikā bija par 36% lielāks nekā pirms gada.

Tālāku eksporta izaugsmi turpinās negatīvi ietekmēt kara darbība Ukrainā, kuras dēļ ir traucētas līdzšinējās izejvielu piegāžu ķēdes. Uzņēmumiem, kuri bija saistīti ar karā iesaistīto valstu tirgiem, šajā situācijā jāpārorientē piegāžu iespējas un jāmeklē jauni preču noieta tirgi. Tāpat eksportētāju konkurētspēju negatīvi ietekmē pasaulē vērojama cenu kāpums precēm, tai skaitā energoresursiem.